

Adaptace = přizpůsobení.

ADHD (dříve také LMD – lehká mozková dysfunkce) = porucha pozornosti s hyperaktivitou (neklidem), psychomotorický neklid. **ADD** = bez hyperaktivity, bez neklidu.

Afázie = ztráta nebo porucha řeči způsobená následkem úrazu hlavy, krvácení do mozku, intoxikace (otravy) apod. Většinou jde o ztrátu nebo poruchu již nabytých řečových dovedností.

Afekt = krátké citové vzrušení silné intenzity, provázené změnami v chování a v prožívání.

Anxiozita = úzkost, úzkostnost.

Artikulace = výslovnost, vytváření hlásek mluvidly. Porucha je v motorické realizaci řeči, v článkování a v koordinaci pohybů mluvidel při vytváření hlásek.

Artikulační neobratnost = těžkopádná a neobratná výslovnost především delších a těžších slov (často se souhláskovou skupinou) nebo slov ve větách (samostatně může říct slovo správně).

Balbuties = kótkání, narušení plynulosti řeči, přerušování plynulosti mluvení (tonické - koooo, klonické – ko ko ko).

Breptavost = porucha řeči projevující se rychlou mluvou s nedbalou artikulací, komolením slov, přeříkáváním, vynecháváním.

Defekt, defektní = poškození, vada, nedostatečný, porušený.

Diferenciace = rozlišení.

Dysartrie = ztížená artikulace, výslovnost, při zachované tvorbě řeči, porucha článkovací složky mluvy, způsobená poruchou svalové kontroly řeči.

Dysfázie = předpona **dys** znamená narušení funkce, **fatický** znamená řečový, **dysfázie** je narušení řečových funkcí.

Dysfázie vývojová = narušení jazykových, řečových schopností, které není zapříčiněno rozumovým opožděním (nízkým intelektem, mentální retardací) ani deprivací (nedostatkem podnětů) ani poruchou sluchu. V různé míře zasahuje porozumění i užívání řeči.

Dysfázie vývojová, expresivní = snížená schopnost užívat, vytvářet řeč pod hranici mentální (rozumové) úrovně jedince, vždy **OVŘ** (opožděný vývoj řeči).

Dysfázie vývojová, receptivní = snížená schopnost vnímat, chápat řeč pod hranici mentální (rozumové) úrovně jedince, vždy **OVŘ** (opožděný vývoj řeči).

Dysfunkce = porucha, narušená funkce.

Dysgrafie = vývojová porucha psaní.

Dyslalie = patlavost, neschopnost tvořit správně některé hlásky.

Dyslalie multiplex (gravis) = mnohočetná patlavost (špatná výslovnost více nebo mnoha hlásek).

Dyslalie simplex (levis) = patlavost (špatná výslovnost) jedné nebo malého počtu hlásek

Dyslexie = vývojová porucha čtení.

Dysortografie = vývojová porucha gramatiky, neschopnost psát mluvnicky správně.

Emoce, emoční = cit, citový, složitější citové vztahy.

Fatický = řečový, týkající se řeči, mluvy.

Fonologie = nauka o fonémech, **foném** = významotvorná hláska, schopna rozlišit význam slova (náš - váš - dáš - máš).

Infantilní = dětský, dětinský.

Inkluze = zahrnutí do něčeho, vyšší stupeň integrace (začlenění a přijetí).

Integrace = spojení, sloučení, začlenění.

Intelekt = soubor rozumových schopností.

IVP = individuálně vzdělávací plán.

Komunikace = dorozumívání.

Koncentrace = soustředění se.

Konsonant = souhláska - ostatní hlásky (kromě a, e, i, o, u, ou).

Lexikální = týkající se slovní zásoby.

Morfologie = nauka o druzích slov, jejich tvarech a významech tvarů.

Mutismus (elektivní, selektivní) = nemluvnost, výběrová, dočasná, situační, někde, s někým, v nějakých situacích jedinec nemluví.

Neverbální = neslovní (také nonverbální).

OVŘ = opožděný vývoj řeči.

Onomatopoeia = zvukomalebnost, zpravidla citoslovce, vyjadřující pocity, imitující zvuky (brm, brm, ššš, bum, fííí, enen...).

PAS = porucha autistického spektra obecně (např. Dětský autismus, Atypický autismus, Aspergerův syndrom aj.).

Pragmatický = praktický, věcný, pragmatismus = posuzování z hlediska užitečnosti pro praktický život.

Prozódie = melodie (intonace), tempo, pauzy, přízvuk, tón hlasu, jsou to zvukové vlastnosti jazyka, které se uplatňují na vyšší úrovni, než je jednotlivá hláska.

Sémantický = významový, týkající se významu slov a řeči.

Sémantika (sémiotika) = věda zabývající se významem a smyslem slov a komunikačních prostředků.

SPU = specifické poruchu učení nebo **SVPU** = specifické vývojové poruchy učení.

Suspektní, susp. = podezřelý, susp. dysfázie = podezření na dysfázii.

Symptom = příznak.

Syndrom = soubor příznaků.

Syntax = skladba věty, syntaktický = vztahující se k větné stavbě.

Verbální = slovní.

Vokál = samohláska - a, e, i, o, u, ou.